

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Osijek

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI

KORIŠTENJE VANJSKIH USLUGA U DRUŠTVU
VODOVOD-OSIJEK d.o.o.

Osijek, svibanj 2018.

SADRŽAJ

stranica

I.	PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
II.	METODE I POSTUPCI REVIZIJE	5
III.	KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	5
IV.	KORIŠTENJE VANJSKIH USLUGA	8
V.	NALAZ	15
VI.	OCJENA UČINKOVITOSTI KORIŠTENJA VANJSKIH USLUGA	21

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Osijek

KLASA: 041-01/18-10/1
URBROJ: 613-16-18-6

Osijek, 14. svibnja 2018.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI KORIŠTENJA VANJSKIH USLUGA U
DRUŠTVU VODOVOD-OSIJEK d.o.o. ZA 2015. I 2016.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti korištenja vanjskih usluga u društvu Vodovod-Osijek d.o.o. (dalje u tekstu: Društvo) za 2015. i 2016.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 15. siječnja do 14. svibnja 2018.

I. PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije bila je provjera korištenja vanjskih usluga u Društvu, a obuhvaća provjeru opravdanosti i potpune obrazloženosti potrebe za nabavom vanjskih usluga, poštivanje načela postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac te ostvarenje planiranih ciljeva nabave, odnosno jesu li usluge pružene na pravi način.

Društvo je tijekom 2015. i 2016. ostvarilo vrijednosno značajne troškove za vanjske usluge vezano uz obavljanje osnovne djelatnosti. Troškovi za vanjske usluge nastaju kao posljedica povećanja obveza za korištenje usluga koje trgovačkom društvu pružaju vanjski pružatelji usluga odnosno pravne i fizičke osobe. Nabavom usluga uz postizanje najbolje vrijednosti za uloženi novac, te korištenjem sredstava na ekonomičan način u cilju snižavanja troškova, Društvo može smanjiti troškove poslovanja samim tim i cijenu vodnih usluga te time utjecati na standard građana. Strategijom suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. (Narodne novine 26/15) javna nabava je navedena kao jedna od najkritičnijih gospodarskih aktivnosti zbog korupcijskih rizika.

Društvo je osnovano u listopadu 1998. preoblikovanjem javnog poduzeća Vodovod-Osijek s p.o. Osijek u društvo s ograničenom odgovornošću. Osnovna djelatnost Društva je pružanje vodnih usluga javne vodoopskrbe i odvodnje. Osnivači su Grad Osijek i općine Antunovac, Čepin, Erdut, Ernestinovo, Vuka, Semeljci i Vladislavci. Većinski vlasnik je Grad Osijek s udjelom 336.624.000,00 kn ili 78,29 % temeljnog kapitala, a spomenute općine imaju od 0,43 % do 7,43 % udjela u temeljnom kapitalu. Temeljni kapital iznosi 429.971.000,00 kn. Sjedište Društva je Poljski put 1, Osijek.

Tijela Društva su skupština, nadzorni odbor i uprava. Skupštinu čini po jedan predstavnik osnivača te ima osam članova. Predstavnik Grada Osijeka kao većinskog vlasnika je gradonačelnik. Nadzorni odbor ima sedam članova od kojih šest bira skupština, a jednog zaposlenici Društva. Do 1. lipnja 2015. članovi uprave Društva su bili Slobodan Tolj i Ivan Jukić, a od 1. lipnja 2015. direktor je Ivan Jukić. Koncem 2015. Društvo je imalo 361 zaposlenika, a koncem 2016. je imalo 364 zaposlenika.

Društvo je obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/11, 143/13, 13/14 i 120/16) i razvrstano je u sektorske naručitelje. U skladu s odredbom članka 13. Zakona o javnoj nabavi, Društvo je na mrežnim stranicama objavilo popis gospodarskih subjekata s kojima su predstavnici naručitelja ili s njima povezane osobe u sukobu interesa.

Ciljevi revizije su bili provjeriti:

- koristi li trgovačko društvo vanjske usluge svrhovito i ekonomično
- jesu li potrebe za nabavom usluga opravdane i potpuno obrazložene
- je li pri izboru najpovoljnije ponude poštovano načelo postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac
- jesu li nabavom usluga postignuti planirani ciljevi nabave, odnosno jesu li usluge pružene na pravi način.

Područja revizije su određena prema vrijednosno značajnijim rashodima za vanjske usluge, vrijednosti nabave, ocjeni rizika, provedenim postupcima nabave te interesa javnosti za uspostavljanje učinkovitog sustava nabave vanjskih usluga, jer se sredstva za financiranje djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje osiguravaju iz cijene vodne usluge koju plaćaju korisnici vodnih usluga te visina cijene vodnih usluga i poslovanje Društva kao javnog isporučitelja vodnih usluga značajno utječu na životni standard građana.

Prema podacima iz financijskih izvještaja i poslovnih knjiga, Društvo je za 2015. ostvarilo ukupne prihode u iznosu 97.479.378,00 kn, ukupne rashode u iznosu 96.586.720,00 kn te dobit u iznosu 892.658,00 kn. Za 2015. ostali vanjski troškovi su iznosili 8.088.620,00 kn i ostali troškovi 8.772.668,00 kn. Troškovi usluga za 2015. iznosili su 8.739.658,00 kn, a odnose se na troškove usluga iskazane u okviru ostalih vanjskih troškova u iznosu 5.221.606,00 kn (usluge promidžbe i sponzorstava u iznosu 1.481.725,00 kn, usluge održavanja i servisne usluge u iznosu 1.395.358,00 kn, usluge na radni nalog u iznosu 604.409,00 kn, usluge telefona i interneta u iznosu 263.635,00 kn, poštanske usluge u iznosu 252.901,00 kn, usluge zakupa poslovnih prostora u iznosu 168.083,00 kn, komunalne usluge 125.574,00 kn i ostale vanjske usluge u iznosu 929.921,00 kn) i troškove usluga iskazane u okviru ostalih troškova u iznosu 3.518.052,00 kn (bankovne usluge i usluge platnog prometa u iznosu 1.562.142,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 1.172.257,00 kn, usluge osiguranja u iznosu 767.029,00 kn i usluge smještaja i stručnog obrazovanja u iznosu 16.624,00 kn).

Prema podacima iz financijskih izvještaja i poslovnih knjiga, Društvo je za 2016. ostvarilo ukupne prihode u iznosu 105.744.437,00 kn, ukupne rashode u iznosu 105.277.892,00 kn, te dobit u iznosu 466.545,00 kn. Za 2016. ostali vanjski troškovi su iznosili 9.198.890,00 kn i ostali troškovi 9.580.427,00 kn. Troškovi usluga za 2016. iznosili su 8.761.136,00 kn, a odnose se na troškove usluga iskazane u okviru ostalih vanjskih troškova u iznosu 5.377.449,00 kn (usluga promidžbe i sponzorstava u iznosu 1.452.346,00 kn, usluge na radni nalog u iznosu 1.246.915,00 kn, usluga održavanja i servisne usluge u iznosu 904.751,00 kn, usluge telefona i interneta u iznosu 313.739,00 kn, poštanske usluge u iznosu 283.917,00 kn, komunalne usluge u iznosu 149.229,00 kn, usluge zakupa poslovnih prostora u iznosu 53.955,00 kn i ostale vanjske usluge u iznosu 972.597,00 kn) i troškove usluga iskazane u okviru ostalih troškova u iznosu 3.383.687,00 kn (bankovne usluge i usluge platnog prometa u iznosu 1.482.696,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 1.181.206,00 kn, usluge osiguranja u iznosu 712.221,00 kn i usluge smještaja i stručnog obrazovanja u iznosu 7.564,00 kn).

Prema podacima iz statističkih izvješća o javnoj nabavi, koji su objavljeni u Elektroničkom oglasniku javne nabave, ukupna vrijednost javne nabave usluga u 2015. iznosila je 9.998.013,00 kn ili 10,4 % u odnosu na ukupne rashode, od čega se na vrijednost objavljenih ugovora o javnoj nabavi odnosi 4.223.963,00 kn, a na vrijednost evidentirane jednostavne nabave 5.774.050,00 kn. Ukupna vrijednost javne nabave usluga u 2016. iznosila je 7.668.520,00 kn ili 7,3 % u odnosu na ukupne rashode, od čega se na vrijednost objavljenih ugovora o javnoj nabavi odnosi 1.202.850,00 kn, a vrijednost evidentirane jednostavne nabave 6.465.670,00 kn. U ukupnu vrijednost javne nabave nisu uključeni ugovori o javnoj nabavi poštanskih usluga i usluga mobilnih telefona, koje je zaključilo Društvo u 2015. i 2016. s odabranim ponuditeljima na temelju provedenog otvorenog postupka zajedničke javne nabave s ciljem sklapanja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom za razdoblje od dvije godine. Postupak zajedničke nabave proveo je Grad Osijek kao nositelj zajedničke nabave na temelju ovlaštenja koja su mu dali sudionici zajedničke nabave (trgovačka društva u vlasništvu i suvlasništvu Grada Osijeka i pravne osobe u vlasništvu Društva).

Ukupna vrijednost godišnjih ugovora o javnoj nabavi s porezom na dodanu vrijednost koje je zaključilo Društvo na temelju postupka zajedničke nabave iznosila je 468.750,00 kn u 2015. i u iznosu 525.000,00 kn u 2016.

Društvo je u 2015. i 2016. većinom provodilo nabavu usluga čija je procijenjena vrijednost manja od 200.000,00 kn (jednostavna nabava), a nabava je najvećim dijelom obavljena putem narudžbenica. Revizijom za 2015. je obuhvaćena nabava usluga na temelju jednog ugovora o javnoj nabavi usluga u iznosu 799.619,00 kn i nabava usluga na temelju 19 postupaka jednostavne nabave u iznosu 621.074,00 kn, a za 2016. je obuhvaćena nabava usluga na temelju dva ugovora o javnoj nabavi usluga u iznosu 1.090.650,00 kn i nabava usluga na temelju 17 postupaka jednostavne nabave u iznosu 728.991,00 kn. Pored navedenog revizijom su obuhvaćeni rashodi za usluge održavanja prilagođenih računalnih programa u iznosu 725.892,00 kn i troškovi pružanja platnih usluga u iznosu 1.805.520,00 kn.

U tablici broj 1 daju se podaci o zaključenim ugovorima za nabavu vanjskih usluga obuhvaćenih revizijom za 2015. i 2016., prema vrijednosti i vrsti postupka nabave.

Tablica broj 1

Broj zaključenih ugovora i ugovorena vrijednost nabave vanjskih usluga obuhvaćenih revizijom, prema vrsti postupka nabave za 2015. i 2016.

Redni broj	Postupak nabave	Broj zaključenih ugovora		Ugovorena vrijednost nabave usluga (bez PDV-a) u kn		Udjel u %	
		2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Otvoreni postupak	1	1	799.619,00	641.849,00	56,3	35,3
2.	Usluge iz Dodatka II.B	0	1	0,00	448.800,00	-	24,7
3.	Postupci jednostavne nabave*	-	-	621.074,00	728.991,00	43,7	40,0
	Ukupno			1.420.693,00	1.819.640,00	100,0	100,0

* Vrijednost nabavljenih usluga po provedenim postupcima jednostavne nabave utvrđena je na temelju ispostavljenih računa za obavljene usluge.

Revizijom su obuhvaćene usluge osiguranja imovine i vozila, godišnjeg najma kombiniranog specijalnog vozila za ispiranje i čišćenje, sanacije uredskih prostorija, pratnje i osiguranja novčanih i drugih vrijednosnih pošiljki, crpljenja i zbrinjavanja otpada, deratizacije kanalskih okana, održavanja i popravaka crpnih stanica, održavanje filternica, održavanja nadzorno upravljačkog sustava vodoopskrbne mreže, remonta mosne dizalice, održavanja elektrostrojarske opreme, održavanja i revizije transformatorskih stanica, servisa opreme za kloriranje vode, popravaka crpki, videodetekcije sustava odvodnje, videoinspekcije objekta kanalizacije, umjeravanja laboratorijskih aparata, održavanja hidrantske mreže, godišnjeg servisa agregata, rekonstrukcije električnih instalacija na vodovodnoj mreži, godišnjeg najma velike pumpe i druge usluge.

Za jednogodišnju nabavu usluge osiguranja imovine i vozila, nakon provedenih otvorenih postupaka javne nabave, zaključen je ugovor o javnoj nabavi u 2015. u vrijednosti 799.619,00 kn i u 2016. u vrijednosti 641.849,00 kn.

Za nabavu najma kombiniranog specijalnog vozila za ispiranje i čišćenje u 2016. postupak nabave proveden je na način da je zahtjev za prikupljanje ponuda objavljen na mrežnim stranicama Društva odnosno primijenjen je postupak sklapanja ugovora o javnim uslugama iz Dodatka II.B opisan u članku 44. Zakona o javnoj nabavi. Ugovor o javnoj nabavi zaključen je u vrijednosti 448.800,00 kn.

Za nabavu drugih spomenutih usluga provedeni su postupci jednostavne nabave slanjem poziva za dostavu ponuda određenom broju gospodarskih subjekata. Po provedenom postupcima jednostavne nabave u 2015. zaključen je jedan ugovor za nabavu usluga pratnje i osiguranja novčanih i drugih vrijednosnih pošiljki u vrijednosti 110.020,00 kn, a u 2016. zaključena su tri ugovora za nabavu usluga videodetekcije sustava odvodnje, pratnje i osiguranja novčanih i drugih vrijednosnih pošiljki i najam velike pumpe u ukupnoj vrijednosti 341.220,00 kn. Za nabavu drugih usluga za koje su provedeni postupci jednostavne nabave ispostavljene su narudžbenice.

II. METODE I POSTUPCI REVIZIJE

U fazi planiranja revizije pribavljene su informacije o načinu na koji sustav nabave vanjskih usluga funkcionira. U postupku revizije postavljanjem upita i pregledom dokumentacije provjereno je kako su potrebe za nabavom usluga obrazložene. Razmotren je i procijenjen rizik različitih vrsta nedostataka, odstupanja i netočnosti koje se mogu javiti u vezi s predmetom revizije. Ocijenjene su unutarnje kontrole uspostavljene kao odgovor rukovodstva na te rizike. U postupku revizije procijenjeni su rizici moguće prijave mjerodavni za ciljeve revizije. Istražene su moguće sumnje na neprimjerenu provedbu ili neusklađenost s načelima transparentnosti i odgovornosti, osobito slučajevi u kojima je bio samo jedan ponuditelj i njemu je povjerena nabava usluga.

Ako društvo više godina nabavlja usluge od istih dobavljača, to može imati za posljedicu veće troškove, neučinkovite postupke, može se tolerirati slabija provedba ugovora i povećati vjerojatnost pojavljivanja prijave. Nadalje, revizijskim postupcima je ocijenjeno postoji li prekomjerna ovisnost Društva o vanjskim pružateljima usluga, može li Društvo samo obaviti te zadaće i ima li takav način za posljedicu prekomjerni utjecaj na upravljanje. Također, to može značiti da onemogućuje drugim društvima nadmetanje za taj ugovor. Provjereno je, je li bilo žalbi na postupke i kako su riješene. Izravnim dokaznim postupcima ispitani su zapisi i dokumentacija kako bi provjerili račune dobavljača usluga kojima su dodijeljeni vrijednosno najznačajniji iznosi.

Za svako od detaljnih potpitanja iz Studije, izabran je najprikladniji način pribavljanja revizijskog dokaza (intervju, upitnik, uvid u dokumentaciju, korištenje statističkih podataka, baza podataka, usporedba i analiza), vodeći računa o njihovoj dostatnosti i primjerenosti. Za detaljna potpitanja, provedeni su izravni dokazni postupci, na temelju utvrđene veličine uzorka i izvora revizijskih dokaza.

Pri oblikovanju revizijskih zaključaka primijenjena je stručna prosudba, uzimajući u obzir revizijske nalaze, značajnost i vrstu propusta otkrivenih tijekom obavljanja revizije.

III. KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Kao kriteriji za ocjenu učinkovitosti korištenja vanjskih usluga razmotreni su zahtjevi sadržani u sljedećim dokumentima:

- *Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija 3200 Smjernice za provedbu revizije učinkovitosti (ISSAI 3200)*

- *INTOSAI Smjernica za dobro upravljanje - Jačanje dobrog upravljanja javnom imovinom (INTOSAI GOV 9160)*
- *Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija 5700 Smjernica za reviziju sprječavanja korupcije (ISSAI 5700)*
- *Strategija suzbijanja korupcije za razdoblje od 2015. do 2020. (Narodne novine 26/15) i*
- *Strategija razvoja sustava javne nabave u Republici Hrvatskoj.*

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- Koristi li trgovačko društvo vanjske usluge svrhovito i ekonomično?

Ovo pitanje je razrađeno u tri osnovna potpitanja, a svako od njih dalje u niz detaljnijih potpitanja. Osnovna potpitanja su bila:

- Jesu li potrebe za nabavom usluga opravdane i potpuno obrazložene?
- Je li pri izboru najpovoljnije ponude poštovano načelo postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac?
- Jesu li nabavom usluga postignuti planirani ciljevi nabave, odnosno jesu li usluge pružene na pravi način?

Ocjena učinkovitosti korištenja vanjskih usluga se izražava na sljedeći način:

Društvo je **koristilo vanjske usluge svrhovito i ekonomično** ako su potrebe za nabavom usluga bile opravdane i potpuno obrazložene, ako je pri izboru najpovoljnije ponude poštovano načelo postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac, te ako su nabavom usluga postignuti planirani ciljevi nabave i usluge pružene na pravi način. Ovu ocjenu mogu dobiti i društva kod kojih su utvrđene određene slabosti i propusti koje ne utječu značajno na svrhovitost i ekonomičnost korištenja vanjskih usluga.

Društvo je **koristilo vanjske usluge svrhovito i ekonomično, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** ako su utvrđene određene slabosti i propusti, pri čemu se nekoliko danih preporuka može odnositi na područja visokog rizika. Područja visokog rizika su područja za koja je ocijenjeno da se radi o značajnim slabostima za koje je potrebna pravodobna reakcija uprave (menadžmenta).

Društvo **nije koristilo vanjske usluge svrhovito i ekonomično, te su potrebna značajna poboljšanja** ako su utvrđene značajne slabosti i propusti, pri čemu se nekoliko danih preporuka može odnositi na područja visokog i vrlo visokog rizika. Područja vrlo visokog rizika su područja kod kojih je ocijenjeno da je potrebna žurna reakcija uprave (menadžmenta), jer se radi o ozbiljnim slabostima unutarnjih kontrola ili pitanjima upravljanja rizicima.

Društvo **nije koristilo vanjske usluge svrhovito i ekonomično, jer ciljevi nabave usluga nisu postignuti** ako su utvrđene značajne slabosti i propusti, pri čemu se više od tri dane preporuke mogu odnositi na područja vrlo visokog rizika, te grubo nepoštivanje propisa i općih akata kojima je uređena nabava usluga.

U nastavku se daje detaljna razrada kriterija za ocjenu učinkovitosti korištenja vanjskih usluga, prema područjima revizije.

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti korištenja vanjskih usluga prema područjima revizije

Područja revizije	Kriteriji
Određivanje potreba	<ul style="list-style-type: none"> • društvo je poslove javnog vodnog isporučitelja obavljalo isključivo u vlastitoj režiji (bez angažiranja vanjskih pružatelja usluga) • obavljalo je isključivo poslove javnog vodnog isporučitelja radi kojih je osnovano • odredilo je koju razinu/količinu usluga javnog vodnog isporučitelja planira pružiti • ostvarena razina/količina pruženih usluga javnog vodnog isporučitelja je u skladu s planiranom • društvo ima podatke o jediničnim troškovima za najvažnije usluge koje pruža • jedinični troškovi za najvažnije usluge nemaju trend porasta za posljednje tri godine • društvo istražuje mogućnosti snižavanja troškova, vodeći računa o postizanju poboljšanja kvalitete pri pružanju usluga javnog vodnog isporučitelja • općim aktima promiče potpunu i otvorenu konkurentnost postupaka nabave usluga • na mrežnoj stranici društva objavljeni su opći akti kojima je uređena nabava usluga
Izbor najpovoljnije ponude	<ul style="list-style-type: none"> • općim aktima su primjereno uređeni postupci nabave usluga • općim aktima su uređene zadaće i odgovornosti sudionika u postupcima nabave usluga • u općim aktima je izričito navedeno načelo postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac kao mjerilo za izbor najpovoljnije ponude • društvo je istražilo tržište nabave i pribavilo što je moguće više informacija o uslugama koje namjerava nabaviti • izabrani način nabave omogućio je najveću razinu konkurentnosti u danim okolnostima • ocjena ponuda zasnovana je isključivo na objavljenim kriterijima odabira i dodjele • razlozi za izbor najpovoljnije ponude su dostatno i odgovarajuće obrazloženi • dokumentacija o nabavi je dostupna, pregledna i omogućuje jednostavno praćenje tijeka nabave • dokumentacija o nabavi sadrži sve dokumente koje treba sadržavati (potpisane zapisnike o izboru najpovoljnije ponude, potpisane ugovore, izjave o nepostojanju sukoba interesa i sl.)
Postizanje planiranih ciljeva nabave	<ul style="list-style-type: none"> • ugovorene su isključivo usluge predviđene dokumentacijom o nabavi • ugovori sadrže detaljnu specifikaciju usluga kako bi se smanjio rizik obavljanja usluga koje nisu bile predviđene osnovnim ugovorom • ugovori sadrže kaznene odredbe za slučaj neispunjavanja ili neodgovarajućeg ispunjavanja obveza • iz računa za obavljene usluge jasno je vidljiva detaljna specifikacija vrste, količine i cijene pruženih usluga • vrsta, količina i cijene usluga mogu se bez teškoća usporediti s podacima sadržanim u dokumentaciji o nabavi i ugovoru • u slučajevima neopravdanog kašnjenja obračunane su i naplaćene kazne • ugovori o pružanju usluga sadrže klauzulu o očekivanoj razini kvalitete usluga • pri preuzimanju provjeravana je kvaliteta isporučenih usluga • o preuzimanju usluga sastavljeni su zapisnici i okončani obračuni • usluge su obavljene u skladu s ugovorenim rokovima, a plaćanja u skladu s ugovorenim uvjetima

IV. KORIŠTENJE VANJSKIH USLUGA

Korištenje vanjskih usluga predstavlja značajnu stavku u troškovima poslovanja Društva. Ispitivanjem opravdanosti korištenja vanjskih usluga, izborom najpovoljnije ponude i praćenjem ugovorenih s ostvarenim uslugama, Društvo ima mogućnost smanjiti troškove, uz istodobno postizanje više razine produktivnosti, koristeći usluge najstručnijih pružatelja. Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: određivanje potreba, izbor najpovoljnije ponude i postizanje planiranih ciljeva nabave usluga.

Određivanje potreba za nabavom usluga

Potrebe za nabavom vanjskih usluga, u pojedinim slučajevima nisu opravdane i potpuno obrazložene.

Društvo je poslove javnog vodovodnog isporučitelja obavljalo isključivo u vlastitoj režiji, bez angažiranja vanjskih pružatelja usluga. Uslugu javne vodoopskrbe obavlja na području grada Osijeka i općina Antunovac, Čepin, Ernestinovo, Šodolovci, Vladislavci i Vuka i uslugu javne odvodnje na području grada Osijeka i općina Antunovac, Čepin, Ernestinovo i Vladislavci. Društvo upravlja s ukupno 550 km vodoopskrbne mreže s 27 000 vodovodnih priključaka i s 340 km kolektorske i sekundarne kanalizacijske mreže s 21 315 kanalizacijskih priključaka.

Društvo je isključivo obavljalo poslove javnog vodovodnog isporučitelja radi kojih je osnovano. Odnose se na pružanje vodnih usluga javne vodoopskrbe i javne odvodnje, izvođenje priključaka na komunalne vodne građevine, umjeravanje vodomjera, ispitivanje zdravstvene ispravnosti vode za piće za vlastite potrebe, uzorkovanje i ispitivanje kakvoće vlastitih otpadnih voda i korištenje opasnih kemikalija te djelatnost gradnje i održavanja građevina oborinske odvodnje na području grada Osijeka. Obavljanje djelatnosti gradnje i održavanja građevina oborinske odvodnje Društvo je ustupio Grad Osijek u lipnju 2014. na temelju odredbi članka 125. stavka 3. Zakona o vodama, a odnosi se na pravo vođenja investicija i poslova održavanja građevina oborinske odvodnje umjesto Grada Osijeka kao vlasnika građevina oborinske odvodnje i naručitelja tih poslova. Spomenutu djelatnost Društvo obavlja na način da radove na gradnji i poslove održavanja građevina oborinske odvodnje povjerava drugoj pravnoj osobi čiji je to predmet poslovanja. U 2015. oko 68,5 % ukupnih prihoda Društvo je ostvarilo od pružanja usluga javne vodoopskrbe i odvodnje, a u 2016. oko 62,4 % ukupnih prihoda ostvareno je od pružanja usluga javne vodoopskrbe i odvodnje.

Društvo je odredilo godišnju količinu vodnih usluga koje planira pružiti. Godišnja količina vodnih usluga je utvrđena poslovnim planovima za 2015. i 2016., a izražena je u jedinici mjere isporučene vodne usluge (u m³). Planirana godišnja količina usluge javne vodoopskrbe iznosila je 7 715 000 m³ za 2015. i 7 122 000 m³ za 2016. Planirana godišnja količina usluge javne odvodnje iznosila je 7 381 500 m³ za 2015. i 7 322 000 m³ za 2016.

Društvo je u 2015. i 2016., isporučilo količinu usluge javne vodoopskrbe i javne odvodnje (obračunana otpadna voda) u okviru planiranih količina. U 2015. isporučeno je 7 041 168 m³ usluga javne vodoopskrbe, što je za 673 832 m³ ili 8,7 % manje od planirane godišnje količine i 7 464 511 m³ usluga javne odvodnje, što je za 83 011 m³ ili 1,1 % više od planirane godišnje količine. U 2016. isporučeno je 6 516 000 m³ usluga javne vodoopskrbe, što je za 8,5 % manje od planirane godišnje količine i 7 232 000 m³ usluga javne odvodnje, što je za 90 000 m³ ili 1,2 % manje od planirane godišnje količine.

Društvo za svaku godinu utvrđuje i prati jedinične fiksne i varijabilne troškove pružanja vodnih usluga javne vodoopskrbe i odvodnje koji čine osnovnu cijenu vodnih usluga i obuhvaćaju troškove zahvaćanja, pogona i odražavanja komunalnih vodnih građevina te isporuku vodnih usluga. Fiksni dio cijene vodne usluge služi pokriću troškova koji ne ovise o količini isporučenih vodnih usluga, a varijabilni dio ovisi o količini isporučenih vodnih usluga. Prosječni fiksni troškovi pružanja usluga javne vodoopskrbe i odvodnje izračunavaju se na osnovi ostvarenih ukupnih fiksnih troškova i broja korisnika vodne usluge, a prosječni varijabilni troškovi vodnih usluga izračunavaju se na osnovi ostvarenih ukupnih varijabilnih troškova i količine vodnih usluga izraženih u m³. Prosječni fiksni troškovi za vodnu uslugu javne vodoopskrbe za 2014. su iznosili 15,42 kn po korisniku mjesečno, za 2015. su iznosili 17,54 kn i za 2016. su iznosili 16,51 kn. Prosječni varijabilni troškovi za vodnu uslugu javne vodoopskrbe za 2014. su iznosili 4,87 kn/m³, za 2015. su iznosili 5,16 kn/m³ i za 2016. su iznosili 5,36/m³. Prosječni fiksni troškovi za vodnu uslugu javne odvodnje za 2014. su iznosili 11,37 kn po korisniku mjesečno, za 2015. su iznosili 12,84 kn i za 2016. su iznosili 12,78 kn. Prosječni varijabilni troškovi za vodnu uslugu javne odvodnje za 2014. su iznosili 2,69 kn/m³, za 2015. su iznosili 2,73 kn/m³ i za 2016. su iznosili 2,53 kn/m³. U 2015. u odnosu na 2014. prosječni fiksni troškovi pružanja vodnih usluga javne vodoopskrbe veći su za 13,7 %, a prosječni varijabilni troškovi veći su za 6,0 %. U 2016. u odnosu na 2015. prosječni fiksni troškovi pružanja vodnih usluga javne vodoopskrbe manji su za 5,9 %, a prosječni varijabilni troškovi veći su za 3,9 %. U 2015. u odnosu na 2014. prosječni fiksni troškovi pružanja vodnih usluga javne odvodnje veći su za 12,9 %, a prosječni varijabilni troškovi veći su za 1,5 %. U 2016. u odnosu na 2015. prosječni fiksni troškovi pružanja vodnih usluga javne odvodnje manji su za 0,5 %, a prosječni varijabilni troškovi manji su za 7,3 %. Prosječni troškovi pružanja vodnih usluga javne vodoopskrbe i odvodnje nemaju trend porasta za posljednje tri godine. Osnovna cijena vodnih usluga nije se mijenjala od lipnja 2012.

Društvo ne istražuje mogućnost snižavanja troškova pri pružanju usluga javnog vodnog isporučitelja. Društvo od 2014. provodi dva projekta koja su sufinancirana sredstvima Europske unije. Projekt poboljšanja vodno-komunalne infrastrukture Osijeka ukupne vrijednosti 540.913.858,00 kn i projekt Regionalni vodoopskrbni sustav Osijek ukupne vrijednosti 86.999.000,00 kn. Cilj projekata je poboljšanje kvalitete vode i pristup vodi za piće, bolja i sigurnija vodoopskrba, smanjenje gubitaka u sustavu javne vodoopskrbe te smanjenje ispuštanja nepročišćenih otpadnih voda u osjetljiva područja dunavskog sliva. Učinci provedbe spomenutih projekata očekuju se do konca 2018., odnosno nakon realizacije svih predviđenih ulaganja. Do konca 2016. ulaganja u izgradnju i rekonstrukciju komunalnih vodnih građevina i nabavu opreme predviđena spomenutim projektima su iznosila 259.192.977,00 kn. Društvo prati gubitke vode nastale u tehnološkom procesu pročišćavanja i u distributivnoj mreži. Prema podacima Društva, gubitak u 2015. je bio 3 718 371 m³ ili 30,4 % i u 2016. gubitak vode je bio 3 671 006 m³ ili 30,3 %. Iako Društvo poduzima značajna ulaganja u izgradnju i rekonstrukciju komunalnih vodnih građevina, gubici vode su i nadalje neprihvatljivo visoki. Prema Strategiji upravljanja vodama (Narodne novine 91/08), prihvatljive vrijednosti gubitka vode iz javnih vodoopskrbnih sustava su 15,0 % do 20,0 %.

Društvo općim aktima ne promiče potpunu i otvorenu konkurentnost postupaka nabave usluga. Postupke nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn i radova procijenjene vrijednosti do 500.000,00 kn (jednostavna nabava) Društvo je uredilo Pravilnikom o provedbi postupka jednostavne nabave. Spomenuti Pravilnik je objavljen na mrežnoj stranici Društva.

Postupke javne nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 200.000,00 kn za robu i usluge te za radove jednake ili veće od 500.000,00 kn Društvo nije uredilo općim aktom. U općim aktima Društva nije navedena obveza poštivanja osnovnih načela javne nabave (načelo slobode kretanja roba, slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze kao što su načelo tržišnog natjecanja, jednakog tretmana, zabrane diskriminacije, uzajamnog priznavanja, razmjernosti i transparentnosti) u provođenju i ugovaranju nabave u odnosu na sve gospodarske subjekte. Pravilnikom o jednostavnoj nabavi je uređeno postupanje i odgovornost organizacijskih jedinica u procesu nabave odnosno pokretanju postupku jednostavne nabave, pripremi i provedbi postupka te realizaciji nabave. Postupak jednostavne nabave se provodi slanjem zahtjeva za dostavu ponuda na adrese najmanje tri gospodarska subjekta. Broj gospodarskih subjekata može biti i manji, u posebnim slučajevima i okolnostima, ovisno o prirodi predmeta nabave ili razini tržišnog natjecanja. Spomenutim Pravilnikom nije utvrđena obveza objave poziva za dostavu ponuda za nadmetanje na mrežnim stranicama Društva zbog čega ponudu u postupcima jednostavne nabave ne mogu dostaviti svi zainteresirani subjekti nego samo odabrani gospodarski subjekti. Društvo nije objavilo planove nabave za 2015. i 2016., zbog čega podaci o potrebama Društva nisu dostupni široj javnosti. U planu nabave za 2015. i 2016. nisu upisani svi predmeti nabave usluga čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn, a manja od 200.000,00 kn. Kod pregledanih 13 postupaka jednostavne nabave ukupne vrijednosti 940.150,00 kn, u kojima je vrijednost nabave usluga bila veća od 20.000,00 kn, a manja od 200.000,00 kn, predmet nabave nije upisan u plan nabave. Prema odredbama Zakona o javnoj nabavi, Društvo kao sektorski naručitelj nije obvezan objaviti plan nabave za poslovnu godinu.

Izbor najpovoljnije ponude

Društvo je pri izboru najpovoljnije ponude za nabavu vanjskih usluga u najvećem dijelu poštivalo načelo najbolje vrijednosti za uloženi novac.

Donesen je opći akt kojim je uređena provedba postupka jednostavne nabave. Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave nije utvrđena obveza sastavljanja zapisnika o otvaranju, pregledu i ocijeni ponuda kako bi se omogućila provjera jesu li ponude ocjenjivane na temelju uvjeta i zahtjeva iz poziva na dostavu ponuda. Također, nije propisan način evidentiranja jednostavne nabave te rok u kojem se čuva dokumentacija o nabavi. Općim aktom nije uređena priprema i provedba postupka javne nabave. Nadalje nije uređen način i odgovornosti kod izvješćivanja o javnim nabavama, vođenja registra ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma te kontroli izvršenja ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Također nije uređen način kontrole u provođenju postupaka javne nabave. Nepostojanje jasnih i unaprijed određenih pravila i procedura u sustavu javne nabave može značajno utjecati na zakonitost i pravilnost postupka javne nabave te otvorenost sustava javne nabave.

Društvo je procedurama uredilo odgovornosti i ovlaštenja sudionika u postupku javne nabave i jednostavne nabave (tko i kako pokreće postupak nabave, tko odobrava pokretanje nabave, tko provodi postupak nabave, tko donosi odluku o odabiru ponude i tko potpisuje ugovor o javnoj nabavi) te vremenski rokovi za aktivnosti u okviru pojedinih faza procesa nabave. Isto tako, Društvo je kod postupaka javne nabave imenovalo ovlaštene predstavnike koji pripremaju i provode postupke javne nabave u suradnji sa stručnim službama. Certifikat iz područja javne nabave imaju dva zaposlenika.

Općim aktom nisu utvrđene obveze i odgovornosti pojedinih sudionika u procesu planiranja nabave (tko je zadužen za sastavljanje plana nabave, tko odobrava plan nabave, tko je zadužen za praćenje ostvarenja plana nabave), način i rokovi prikupljanja potreba, objedinjavanje zahtjeva i njihova analiza, tijek kolanja i čuvanja dokumentacije na temelju koje se sastavlja plan nabave, sastavljanje pregleda ostvarenja plana, izvješćivanje i druga pitanja u vezi s planiranjem javne nabave. Društvo ne prati i ne analizira ostvarenje plana te nema podatke o provedenim postupcima nabave u odnosu na plan.

Općim aktima Društva nije izričito navedeno načelo postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac kao mjerilo za izbor najpovoljnije ponude. Postizanje najbolje vrijednosti za novac je jedan od glavnih ciljeva javne nabave i pokazatelj njezine učinkovitosti. Na povećanje dobivene vrijednosti za uloženi novac utječe primjena kriterija ekonomski najpovoljnije ponude koji omogućava da se uz kriterij cijene, u odabiru najbolje ponude sagledaju i drugi kriteriji. Društvo je u postupcima nabave koji su obuhvaćeni revizijom utvrdilo da je kriterij za odabir ponude najniža cijena.

Društvo nema dokumentacije i pisane dokaze na koji način je istražilo tržište nabave i pribavilo informacije o nabavljenim uslugama. Prema obrazloženju odgovorne osobe, istraživanje tržišta nabave provodi se prije samog postupka nabave na način da se putem interneta istražuje predmet nabave (tehničke specifikacije i značajke, broj gospodarskih subjekata koji mogu ponuditi traženi predmet nabave i cijena). Isto tako, informacije o predmetu nabave se pribavljaju od odgovornih osoba koje su pokrenule postupak nabave i izradile troškovnik te su dobro upoznate s tržištem nabave.

Izabrani način nabave nije u pojedinim provedenim postupcima nabave omogućio najveću razinu konkurentnosti u danim okolnostima. Tijekom 2015. i 2016. provedena su dva otvorena postupka javne nabave kojima su nabavljene usluge osiguranja imovine i vozila i dva otvorena postupka zajedničke javne nabave poštanskih usluga i usluga mobilnih telefona koje je proveo Grad Osijek kao nositelj zajedničke nabave. Na temelju otvorenih postupaka javne nabave zaključena su četiri ugovora o javnoj nabavi usluga ukupne vrijednosti 2.685.268,00 kn. Primjenom otvorenih postupaka nabave usluga i objavom javnog poziva za nadmetanja na Električnom oglasniku javne nabave, osigurano je da se svi zainteresirani subjekti mogu javiti i dostaviti ponude, čime je omogućena najveća razina konkurentnosti u danim okolnostima. Nabava usluga osiguranja imovine i vozila u 2016. nije provedena pravodobno odnosno prije isteka prethodnog ugovora. Ugovor o uslugama osiguranju imovine i vozila zaključen je u travnju 2016. u vrijednosti 641.850,00 kn, a prethodni ugovor je vrijedio do konca siječnja 2016. Zbog kašnjenja u provedbi postupka javne nabave, Društvo je izravnom pogodbom s prethodnim osiguravajućim društvom ugovorilo nastavak usluga osiguranja imovine i vozila za razdoblje od veljače do travnja 2016. u iznosu 189.169,00 kn.

Za nabavu najma kombiniranog specijalnog vozila za ispiranje i čišćenje u 2016. primijenjen je poseban postupak sklapanja ugovora o javnim uslugama iz Dodatka II.B propisan odredbom članka 44. Zakona o javnoj nabavi. Zahtjev za prikupljanje ponuda objavljen je na mrežnim stranicama Društva. Ugovoren je godišnji najam vozila u vrijednosti 448.800,00 kn. Prema odredbi članka 2. točke 27. Zakona o javnoj nabavi, ugovor o javnoj nabavi roba je ugovor o javnoj nabavi koji nije ugovor o javnim radovima, a čiji je predmet kupnja robe, najam robe, zakup robe, leasing sa ili bez opcije kupnje robe.

Iz navedenog proizlazi da nabava najma kombiniranog specijalnog vozila za ispiranje i čišćenje ne pripada u usluge navedene u Dodatku II.B Zakona o javnoj nabavi nego u najam robe, te pri nabavi nije trebalo primijeniti postupak propisan odredbama članka 44. Zakona o javnoj nabavi, nego provesti jedan od postupaka javne nabave robe propisan Zakonom o javnoj nabavi.

Za predmete jednostavne nabave Društvo na mrežnoj stranici ne objavljuje poziv za dostavu ponuda. Od preglednih 36 postupaka jednostavne nabave na temelju kojih su nabavljene usluge u vrijednosti 1.350.065,00 kn, u 25 postupaka poziv za dostavu ponuda poslan je samo jednom gospodarskom subjektu, u 26 postupaka zaprimljena je samo jedna ponuda, u sedam postupaka zaprimljene su tri ponude, a u tri postupka zaprimljene su dvije ponude.

Za usluge održavanja računalnih programa zaključen je ugovor u siječnju 2011. i dodatak ugovoru u ožujku 2014. na neodređeno vrijeme, a ugovorena je mjesečna cijena u iznosu 24.960,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Ugovori su zaključeni izravnom pogodbom s društvom koje je u prethodnim godinama Društvu isporučilo prilagođene računalne programe. U pisanom obrazloženju, rukovoditeljica sektora računovodstva i financija navodi da je u 2006. od spomenutog društva nabavljen prilagođen integralni informatički sustav koji je tijekom godina nadograđivan i proširivan prema potrebama Društva, te zbog tehničkih razloga usluge održavanja i nadogradnje može obavljati samo društvo koje je i isporučilo računalne programe. Za 2015. i 2016. troškovi održavanja računalnih programa iznosili su 725.892,00 kn, od čega se na ugovoreno redovno mjesečno održavanje odnosi 599.040,00 kn (odnosno 299.520,00 kn godišnje) i na dodatne usluge održavanja po pozivu 126.852,00 kn. Društvo prigodom nabave prilagođenog računalnog programa nije s isporučiteljom ugovorilo ustupanje izvornog koda te je time drugim društvima onemogućeno nadmetanje za obavljanje usluga održavanja. Pri nabavi usluga za održavanje računalnih programa potrebno je omogućiti svim zainteresiranim gospodarskim subjektima da mogu podnijeti ponudu, čime se omogućava tržišno natjecanje te postiže mogućnost dobivanja ekonomski povoljnije ponude. S obzirom na vrijednost usluga održavanja računalnih programa, treba provesti postupak javne nabave propisan Zakonom o javnoj nabavi.

Društvo se u 2015. i 2016. uključilo u projekt Grada Osijeka kojim je građanima omogućeno besplatno plaćanje računa na uplatnicama s 2D barkodom koje izdaju Grad Osijek i tri trgovačka društva u većinskom vlasništvu Grada Osijeka na način da troškove platnih usluga koji nastaju kod plaćanja spomenutih računa umjesto obveznika plaćanja računa podmiruju izdavatelji računa. Ugovori o pružanju platnih usluga zaključeni su za 2015. s društvima u vlasništvu Republike Hrvatske i tri poslovne banke. Troškovi naknada za usluge platnog prometa koje je financiralo i platilo Društvo umjesto obveznika plaćanja računa iznosili su 760.016,00 kn za 2015. i 1.045.504,00 kn za 2016. S obzirom na to da navedeni troškovi usluga platnog prometa nisu stvarni troškovi poslovanja i isporuke vodnih usluga u skladu s odredbom članka 4. Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva (Narodne novine 112/10) te se ne mogu pokrivati iz cijene vodnih usluga, Društvo ne bi trebalo financirati naknade usluga platnog prometa obveznicima plaćanja računa za vodne usluge.

Ocjena ponuda zasnovana je na objavljenim kriterijima odabira i dodjele. Kriterij odabira ponuda za provedene otvorene postupke javne nabave i postupak sklapanja ugovora iz Dodatka II.B te postupke jednostavne nabave, bila je najniža cijena.

Razlozi za odabir najpovoljnije ponude u postupcima javne nabave su u zapisnicima o pregledu i ocjeni ponuda odgovarajuće obrazloženi, te su sastavljeni analitički prikazi tražene i primljene dokumentacije. U 2015. i 2016. provedeni su otvoreni postupci nabave za usluge osiguranja imovine i vozila. Na objavljeni natječaj u 2015. pristigle su tri ponude, koje su ocjenjene kao valjane, te je odabrana ponuda s najnižom cijenom i zaključeni ugovori o javnoj nabavi usluga osiguranja na jednu godinu. Na objavljeni natječaj u 2016. pristigle su četiri ponude, od kojih su tri ocjenjene kao valjane, a jedna ponuda je odbijena jer je nije potpisala ovlaštena osoba. Između tri ponude, odabrana je ponuda s najnižom cijenom i zaključen ugovori o javnoj nabavi usluga osiguranja na jednu godinu. U 2016. na provedeni postupak sklapanja ugovora o javnim uslugama iz Dodatka II.B pristigla je jedna ponuda koja je ocijenjena kao valjana, te je s ponuditeljem zaključen godišnji ugovor. U postupcima jednostavne nabave zaposlenik koji provodi postupak nabave ne sastavlja zapisnik o otvaranju, pregledu i ocjeni ponuda, nego sastavlja prijedlog odluke kojom se odabire odnosno evidentira ponuda. Zbog opisanog postupanja, izbor najpovoljnije ponude u postupcima jednostavne nabave usluga nije dostatno i odgovarajuće obrazložen.

Dokumentacija o nabavi je dostupna, pregledna i omogućuje jednostavno praćenje tijeka nabave. U dokumentaciji za nadmetanje su navedeni podaci o Društvu, vrsta postupka javne nabave, procijenjena vrijednost nabave, predmet nabave, mjesto obavljanja usluge, rok za dostavu ponude, popis gospodarskih subjekata s kojima Društvo ne smije zaključivati ugovore o javnoj nabavi, rok, način i uvjeti plaćanja, kriterij odabira najpovoljnije ponude, jamstvo za ozbiljnost ponude i uredno ispunjenje ugovora.

Dokumentacija o nabavi za provedene otvorene postupke nabave i provedeni postupak sklapanja ugovora o javnim uslugama iz Dodatka II.B sadrži sve dokumente propisane Zakonom o javnoj nabavi. Dokumentacija o nabavi za provedene otvorene postupke nabave sadrži odluke o imenovanju ovlaštenih predstavnika, zapisnike o otvaranju ponuda te pregledu i ocjeni ponuda, odluke o odabiru najpovoljnije ponude, potpisane ugovore u skladu s dokumentacijom za nadmetanje te izjave o nepostojanju sukoba interesa. Dokumentacija o nabavi za provedeni postupak sklapanja ugovora o javnim uslugama iz Dodatka II.B sadrži odluku o imenovanju ovlaštenih predstavnika, zahtjev za prikupljanje ponuda, zapisnik o otvaranju ponuda te pregledu i ocjeni ponuda, odluku o odabiru najpovoljnije ponude i potpisan ugovor u skladu s dokumentacijom za nadmetanje.

Postizanje planiranih ciljeva nabave

Društvo je nabavom vanjskih usluga u najvećem dijelu postiglo planirane ciljeve nabave, te su usluge pružene na pravi način.

Po provedenim postupcima nabave su ugovorene isključivo usluge predviđene dokumentacijom o nabavi. Revizijom za 2015. i 2016. obuhvaćeno je ukupno sedam ugovora kojima su ugovorene usluge u vrijednosti 2.341.508,00 kn. Odnose se na usluge ugovorene po provedenim postupcima nabave za osiguranje imovine i vozila, najam kombiniranog specijalnog vozila za ispiranje i čišćenje, uslugu videodetekcije sustava odvodnje, pratnje i osiguranja novčanih i drugih vrijednosnih pošiljki i najam velike pumpe. Osim spomenutih ugovora, obuhvaćeni su ugovori zaključeni za uslugu održavanja računalnih programa i pružanja platnih usluga.

Ugovori za nabavu usluga sadrže detaljnu specifikaciju usluga, odnosno sastavni dio ugovora čine ponude s detaljnom specifikacijom usluga (troškovnicima), osim ugovora o održavanju računalnih programa. Za uslugu održavanja računalnih programa zaključen je ugovor u 2011. na neodređeno vrijeme i dodatak ugovoru u 2014. kojim je utvrđena mjesečna cijena održavanja u iznosu 24.960,00 kn. Ugovor ne sadrži detaljnu specifikaciju opisa i vrste poslova, količinu i jediničnu cijenu nego je u ugovoru naveden opis usluga održavanja, popis održavane opreme i računalnih programa te mjesečni fond sati operativnog održavanja.

Ugovorne kazne za slučaj neispunjavanja ili neodgovarajućeg ispunjavanja obveza nisu ugovorene. Prema odredbama Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15), Društvo može ugovoriti plaćanje određenog novčanog iznosa u slučaju kada dobavljač zakasni s ispunjenjem svojih obveza i/ili u slučaju neurednog ispunjenja obveze.

Računi za usluge, osim računa za usluge održavanja računalnih programa, sadrže detaljne specifikacije obavljenih usluga, s vrstama usluge, količinama i jediničnim cijenama pruženih usluge. Ispostavljene račune dobavljača za usluge, osim računa za usluge, održavanja računalnih programa, može se bez teškoća usporediti s podacima sadržanim u dokumentaciji o nabavi i ugovoru. Ispostavljeni računi za uslugu redovnog održavanja računalnih programa sadrže samo ugovorenu mjesečnu cijenu održavanja, a računi za obavljene dodatne poslove održavanje računalnih programa po pozivu sadrže opis poslova i utrošene sate rada.

U obavljanju usluga obuhvaćenih revizijom nije bilo neopravdanog kašnjenja.

Ugovori o pružanju usluga sadrže odredbe o očekivanoj razini kvalitete usluga.

Pri preuzimanju usluga, provjeravana je kvaliteta isporučenih usluga. Zaposlenici koji su inicirali nabavu usluga su kod preuzimanja obavljenih usluga (usluga tekućeg održavanja opreme i servisnih usluga) provjeravali je li usluga obavljena te su potpisom na radnom nalogu, otpremnici ili drugom dokumentu potvrdili da je usluga obavljena. Kod drugih usluga kontrola je obavljana na temelju zaprimljenog računa s popratnom dokumentacijom (ugovor, narudžbenica, otpremnica). Nakon provedenih kontrola, odgovorna osoba je odobravala račun za plaćanje i evidentiranje.

Usluge su obavljene u skladu s ugovorenim rokovima, a plaćanja u skladu s ugovorenim uvjetima.

V. NALAZ

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: određivanje potreba, izbor najpovoljnije ponude i postizanje planiranih ciljeva nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na određivanje potreba, izbor najpovoljnije ponude i postizanje planiranih ciljeva nabave.

1. Određivanje potreba

- 1.1. Plan nabave donosi uprava Društva, a godišnji plan poslovanja uprava Društva donosi uz suglasnost nadzornog odbora. Propusti se odnose na istraživanje mogućnosti snižavanja troškova, navođenje osnovnih načela javne nabave u općim aktima, objavu poziva za dostavu ponuda za nadmetanje u postupcima jednostavne nabave na mrežnim stranicama Društva, navođenje svih predmeta čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn u planu nabave i objavljivanje planova nabave na mrežnim stranicama.

Društvo ne istražuje mogućnosti snižavanja troškova pri pružanju usluga javnog vodnog isporučitelja. Prati gubitke vode nastale u tehnološkom procesu pročišćavanja i u distributivnoj mreži. Prema podacima Društva, gubitak u 2015. je bio 3 718 371 m³ ili 30,4 % i u 2016. gubitak vode je bio 3 671 006 m³ ili 30,3 %. Iako Društvo poduzima značajna ulaganja u izgradnju i rekonstrukciju komunalnih vodnih građevina, gubici vode su i nadalje neprihvatljivo visoki. Prema Strategiji upravljanja vodama, prihvatljive vrijednosti gubitka vode iz javnih vodoopskrbnih sustava su 15,0 % do 20,0 %.

Društvo općim aktima ne promiče potpunu i otvorenu konkurentnost postupaka nabave usluga. Postupke nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn i radova procijenjene vrijednosti do 500.000,00 kn (jednostavna nabava) Društvo je uredilo Pravilnikom o provedbi postupka jednostavne nabave. Postupke javne nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 200.000,00 kn za robu i usluge te za radove jednake ili veće od 500.000,00 kn nije uredilo općim aktom. U općim aktima Društva nije navedena obveza poštivanja osnovnih načela javne nabave (načelo slobode kretanja roba, slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze kao što su načelo tržišnog natjecanja, jednakog tretmana, zabrane diskriminacije, uzajamnog priznavanja, razmjernosti i transparentnosti) u provođenju i ugovaranju nabave u odnosu na sve gospodarske subjekte. Postupak jednostavne nabave se provodi slanjem zahtjeva za dostavu ponuda na adrese najmanje tri gospodarska subjekta. Broj gospodarskih subjekata može biti i manji, u posebnim slučajevima i okolnostima, ovisno o prirodi predmeta nabave ili razini tržišnog natjecanja. Spomenutim Pravilnikom nije utvrđena obveza objave poziva za dostavu ponuda za nadmetanje na mrežnim stranicama Društva, zbog čega ponudu u postupcima jednostavne nabave ne mogu dostaviti svi zainteresirani nego samo odabrani gospodarski subjekti.

Društvo nije objavilo planove nabave za 2015. i 2016., čime bi se osiguralo da se zainteresirani gospodarski subjekti pravovremeno pripreme za sudjelovanje u postupcima nabave, a podaci o potrebama Društva bili dostupni široj javnosti.

Prema odredbama Zakona o javnoj nabavi, Društvo kao sektorski naručitelj nije obvezan objaviti plan nabave za poslovnu godinu. Prema odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13 i 85/15), tijela javne vlasti obvezna su na mrežnim stranicama objaviti opće akte i odluke kojima se utječe na interese korisnika, godišnje planove, programe, strategije, upute, izvješća o radu, financijske izvještaje i druge odgovarajuće dokumente koji se odnose na područje rada kao i informacije o izvršavanju ugovora. U planu nabave za 2015. i 2016. nisu upisani svi predmeti nabave usluga čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn, a manja od 200.000,00 kn. Kod pregledanih 13 postupaka jednostavne nabave ukupne vrijednosti 940.150,00 kn, u kojima je vrijednost nabave usluga bila veća od 20.000,00 kn, a manja od 200.000,00 kn, predmet nabave nije upisan u plan nabave. Time nije postupljeno u skladu s odredbama članka 20. Zakona o javnoj nabavi, koje su primjenjivane do 1. siječnja 2017., i kojima je propisano da se u plan nabave unose podaci o predmetu nabave i procijenjenoj vrijednosti jednakoj ili većoj od 20.000,00 kn. Prema odredbama članka 28. Zakona o javnoj nabavi, koje se primjenjuju od 1. siječnja 2017., u planu nabave i registru ugovora, između ostaloga, navode se svi predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn.

Državni ured za reviziju predlaže u općim aktima utvrditi obvezu poštivanja osnovnih načela javne nabave u provođenju i ugovaranju nabave u odnosu na sve gospodarske subjekte. Predlaže objavljivati pozive za dostavu ponuda za nadmetanje u postupcima jednostavne nabave. Nalaže planom nabave obuhvatiti sve predmete nabave usluga čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn te predlaže planove nabave objavljivati na mrežnim stranicama Društva. Predlaže istraživati mogućnosti snižavanja troškova, vodeći računa o postizanju poboljšanja kvalitete pri pružanju vodnih usluga te i nadalje poduzimati mjere radi smanjenja gubitaka vode, čime bi se smanjili i ukupni troškovi.

1.2. *Društvo u očitovanju navodi da je Pravilnikom o provedbi postupka nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn i radova procijenjene vrijednosti do 500.000,00 kn utvrđeno da je donesen u svrhu poštivanja osnovnih načela javne nabave kod provođenja postupaka jednostavne nabave. Navodi da će planom nabave obuhvatiti sve predmete nabave čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn. Također navodi da Društvo nije tijelo javne vlasti te da kao sektorski naručitelj nema obvezu objave plana javne nabave te će i ubuduće postupati sukladno odredbama Zakona o javnoj nabavi. U vezi istraživanja mogućnosti snižavanja troškova, Društvo navodi da stalno radi i radit će na smanjivanju troškova, ali je to teško kvantificirati u uvjetima stalnog širenja vodovodne i kanalizacijske mreže koja samim tim uzrokuje i povećanje ukupnih troškova.*

2. Izbor najpovoljnije ponude

2.1. Postupci nabave su propisani odredbama Zakona o javnoj nabavi, drugim propisima koji uređuju područje nabave te općim aktima Društva. Kod izbora najpovoljnije ponude za nabavu vanjskih usluga nepravilnosti se odnose na donošenje detaljnih procedura i pravila u postupcima javne nabave, planiranje i praćenje ostvarenja plana nabave, načelo postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac, istraživanje tržišta nabave, slanje i objavu poziva za dostavu ponuda, sastavljanje zapisnika o otvaranju, pregledu i ocjeni ponuda, odabir načina nabave pojedinih usluga te ugovaranje i financiranje troškova koji nisu stvarni troškovi poslovanja.

Društvo općim aktom nije detaljno uredilo procedure i pravila javna nabave u područjima pripreme postupaka javne nabave, provedbe postupaka javne nabave, izvješćivanja o javnim nabavama, vođenju registra ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, kontrole ostvarenja ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma te kontrole u provođenju postupaka javne nabave. Nepostojanje jasnih i unaprijed određenih pravila i procedura u sustavu javne nabave može značajno utjecati na zakonitost i pravilnost postupka javne nabave te otvorenost sustava javne nabave.

Općim aktom nisu utvrđene obveze i odgovornosti pojedinih sudionika u postupcima planiranja nabave (tko je zadužen za sastavljanje plana nabave, tko odobrava plan nabave, tko je zadužen za praćenje ostvarenja plana nabave), način i rokovi prikupljanja potreba, objedinjavanje zahtjeva i njihova analiza, tijek kolanja i čuvanja dokumentacije na temelju koje se sastavlja plan nabave, sastavljanje pregleda ostvarenja plana, izvješćivanje i druga pitanja u vezi s planiranjem javne nabave. Društvo ne prati i ne analizira ostvarenje plana te nema podatke o provedenim postupcima nabave u odnosu na plan.

U općim aktima nije izričito navedeno načelo postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac kao mjerilo za izbor najpovoljnije ponude. Kod nabave usluga je pri izboru najpovoljnije ponude korišteno mjerilo najniže cijene. Utvrđivanjem optimalnih kombinacija različitih mjerila za izbor najpovoljnije ponude, Društvo bi osiguralo ispunjenje zahtjeva za nabavom usluga prema načelu postizanja najbolje vrijednosti za novac.

Za nabavljene usluge u 2015. i 2016., Društvo nema dokumentaciju i pisane dokaze na koji je način istražilo tržište nabave i pribavilo informacije o uslugama koje namjerava nabaviti.

Izabrani način nabave nije u pojedinim provedenim postupcima nabave omogućio najveću razinu konkurentnosti u danim okolnostima. Nabava usluga osiguranja imovine i vozila u 2016. nije provedena pravodobno odnosno prije isteka prethodnog ugovora. Ugovor o uslugama osiguranju imovine i vozila zaključen je u travnju 2016. u vrijednosti 641.850,00 kn, a prethodni ugovor je vrijedio do konca siječnja 2016. Zbog kašnjenja u provedbi postupka javne nabave, Društvo je izravnom pogodbom s prethodnim osiguravajućim društvom ugovorilo nastavak usluga osiguranja imovine i vozila za razdoblje od veljače do travnja 2016. u iznosu 189.169,00 kn.

Za nabavu najma kombiniranog specijalnog vozila za ispiranje i čišćenje u 2016. postupak nabave proveden je na način da je zahtjev za prikupljanje ponuda objavljen na mrežnim stranicama Društva odnosno primijenjen je postupak sklapanja ugovora o javnim uslugama iz Dodatka II.B opisan u članku 44. Zakona o javnoj nabavi. Ugovoren je godišnji najam vozila u vrijednosti 448.800,00 kn. Prema odredbama članka 2. točke 27. Zakona o javnoj nabavi, ugovor o javnoj nabavi roba je ugovor o javnoj nabavi koji nije ugovor o javnim radovima, a čiji je predmet kupnja robe, najam robe, zakup robe, leasing sa ili bez opcije kupnje robe. Iz navedenog proizlazi da nabava najma kombiniranog specijalnog vozila za ispiranje i čišćenje ne pripada u usluge navedene u Dodatku II.B Zakona o javnoj nabavi nego u najam robe, te pri nabavi nije trebalo primijeniti postupak propisan odredbama članka 44. Zakona o javnoj nabavi, nego provesti jedan od postupaka javne nabave robe propisan Zakonom o javnoj nabavi.

Za predmete jednostavne nabave Društvo na mrežnoj stranici ne objavljuje poziv za dostavu ponuda. Od preglednih 36 postupaka jednostavne nabave na temelju kojih su nabavljene usluge u vrijednosti 1.350.065,00 kn, u 25 postupaka poziv za dostavu ponuda poslan je samo jednom gospodarskom subjektu, u 26 postupaka zaprimljena je samo jedna ponuda na temelju kojeg su nabavljene usluge vrijednosti 755.573,00 kn.

Za usluge održavanja računalnih programa zaključen je ugovor u siječnju 2011. i dodatak ugovoru u ožujku 2014. na neodređeno vrijeme, a ugovorena je mjesečna cijena u iznosu 24.960,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Ugovori su zaključeni izravnom pogodbom s društvom koje je u prethodnim godinama Društvu isporučilo prilagođene računalne programe. Troškovi održavanja računalnih programa iznosili su 384.872,00 kn u 2015. i 341.020,00 kn u 2016. S obzirom na vrijednost usluga održavanja računalnih programa, treba provesti postupak javne nabave propisan Zakonom o javnoj nabavi.

Na temelju ugovora o pružanju platnih usluga zaključenih s društvima u vlasništvu Republike Hrvatske i tri poslovne banke Društvo je financiralo troškove naknade platnih usluga umjesto obveznika plaćanja računa za vodne usluge na području grada Osijeka u iznosu 760.016,00 kn za 2015. i u iznosu 1.045.504,00 kn za 2016. S obzirom na to da navedeni troškovi usluga platnog prometa nisu stvarni troškovi poslovanja i isporuke vodnih usluga u skladu s odredbom članka 4. Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva (Narodne novine 112/10) te se ne mogu pokrivati iz cijene vodnih usluga, Društvo ne bi trebalo financirati naknade usluga platnog prometa obveznicima plaćanja računa za vodne usluge.

Razlozi za odabir najpovoljnije ponude u postupcima jednostavne nabave nisu dostatno i odgovarajuće obrazloženi s obzirom da se u postupcima jednostavne nabave ne sastavlja zapisnik o otvaranju, pregledu i ocjeni ponuda, nego samo prijedlog odluke kojom se odabire odnosno evidentira ponuda.

Državni ured za reviziju predlaže općim aktima detaljnije urediti procedure javne nabave od pripreme postupka javne nabave do kontrola u provođenju postupaka javne nabave. Predlaže općim aktima urediti obveze i odgovornosti pojedinih sudionika u postupcima planiranja nabave te pratiti i analizirati ostvarenje plana nabave. Također, predlaže općim aktima kao mjerilo za izbor najpovoljnije ponude, navesti načelo postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac. Predlaže istraživati tržište i pribaviti što je moguće više informacija o uslugama koje namjerava nabaviti. Nadalje, predlaže pravodobno provoditi postupke nabave prije isteka važećih ugovora. U postupcima jednostavne nabave predlaže poziv za dostavu ponuda upućivati većem broju gospodarskih subjekata i objavljevati na mrežnoj stranici, te sastavljati zapisnik o otvaranju, pregledu i ocjeni ponuda. Predlaže pri nabavi provoditi otvorene postupke javne nabave, čime se omogućava tržišno natjecanje te postiže mogućnost dobivanja ekonomski povoljnije ponude. Također, predlaže preispitati opravdanost financiranja troškova naknade platnih usluga umjesto obveznika plaćanja računa za vodne usluge na području grada Osijeka.

- 2.2. *Društvo nije prihvatilo preporuku Državnog ureda za reviziju da se detaljnije urede procedure javne nabave. Smatra da se procedure javne nabave detaljno razrađuju u aktu Procesu stvaranja ugovornih obveza u poglavlju Potproces stvaranja ugovora javne nabave.*

Društvo je prihvatilo preporuku da se detaljnije urede obveze i odgovornosti pojedinih sudionika u postupcima planiranja nabave kao i da se dodatno prati i analizira ostvarivanje plana nabave. U vezi utvrđivanja načela postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac kao mjerila za izbor najpovoljnije ponude, Društvo navodi da se u referentnom razdoblju od 2015. do 2016., prema ustaljenoj praksi Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave preferirala najniža cijena kao kriterij za odabir najpovoljnije ponude te se Društvo time i vodilo prilikom provođenja postupaka javne nabave kako bi se izbjegle žalbe i eventualna poništavanja postupaka. Stupanjem na snagu novog Zakona o javnoj nabavi, Društvo kao osnovni kriterij prilikom odabira najpovoljnije ponude ima upravo kriterij ekonomski najpovoljnije ponude koji u sebi kao omjer može sadržavati, osim najniže cijene, rok isporuke, uvjete plaćanja, kvalitetu, cjelovitost plaćanja i slično. Društvo prihvaća prijedlog da se provodi istraživanje tržišta i pribavi što je moguće više informacija o uslugama koje namjerava nabaviti te ističe da je i do sada provedeno istraživanje tržišta putem interneta, korištenjem stručne literature i sustavnim educiranjem osoba koje pripremaju specifikacije i sudjeluju u postupcima nabave. Isto tako, Društvo prihvaća prijedlog da pravodobno provodi postupke javne nabave prije isteka važećeg ugovora te obrazlaže da su se pojedini postupci nabave provodili nakon isteka važećeg ugovora, ali samo u slučajevima kada se sami postupci nisu mogli provesti do kraja i to isključivo zbog objektivnih razloga. Društvo prihvaća prijedlog da pri nabavi provodi otvorene postupke javne nabave te ističe da je i do sada provodilo isključivo otvorene postupke javne nabave i to u 98,0 % provedenih postupaka javne nabave. U vezi prijedloga da preispita opravdanost financiranja troškova naknade platnih usluga umjesto obveznika plaćanja računa za vodne usluge na području grada Osijeka, Društvo se slaže s navedenom preporukom, ali obrazlaže da je odluku o financiranju spomenutih troškova donio osnivač Društva i da se ista odluka odnosi na sva komunalna društva čiji je osnivač Grad Osijek, te nije u mogućnosti mijenjati odnosno preispitivati opravdanost financiranja navedenih troškova.

2.3. Aktom Procesi stvaranja ugovornih obveza u poglavlju Potproces stvaranja ugovora javne nabave, Društvo je uredilo samo odgovornosti i ovlaštenja u postupku javne nabave te vremenske rokove za aktivnosti u okviru pojedinih faza procesa nabave, a nije utvrđen detaljan opis poslovnog procesa javne nabave. S obzirom da navedenim aktom, a i drugim aktima, Društvo nije detaljno uredilo procedure i pravila javne nabave u područjima pripreme postupaka javne nabave, provedbe postupaka javne nabave, izvješćivanja o javnim nabavama, vođenju registra ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, kontrole ostvarenja ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma te kontrole u provođenju postupaka javne nabave. Državni ured za reviziju ostaje kod svoje preporuke da se općim aktima detaljnije urede procedure javne nabave od pripreme postupka javne nabave do kontrola u provođenju postupaka javne nabave.

3. Postizanje planiranih ciljeva nabave

3.1. Društvo je obvezno voditi računa o postizanju planiranih ciljeva nabave vanjskih usluga te jesu li usluge pružene na pravi način. Kod postizanja planiranih ciljeva nabave, nepravilnosti se odnose na ugovaranje detaljnih specifikacija nabave usluga, sadržaj računa za obavljene usluge te ugovaranje kaznenih odredbi.

Ugovori za usluge sadrže detaljnu specifikaciju usluga, osim ugovora za usluge održavanja računalnih programa. Za uslugu održavanja računalnih programa zaključen je ugovor u 2011. na neodređeno vrijeme i dodatak ugovoru u 2014. kojim je utvrđena mjesečna cijena održavanja u iznosu 24.960,00 kn. Ugovor ne sadrži detaljnu specifikaciju opisa i vrste poslova, količinu i jediničnu cijenu nego je u ugovoru naveden opis usluga održavanja, popis održavane opreme i računalnih programa te mjesečni fond sati operativnog održavanja. Ispostavljeni računi za uslugu redovnog održavanja računalnih programa sadrže samo ugovorenu mjesečnu cijenu održavanja, a računi za obavljene dodatne poslove održavanje računalnih programa po pozivu sadrže opis poslova i utrošene sate rada.

Ugovori za nabavu vanjskih usluga ne sadrže ugovorne kazne za slučaj neispunjavanja ili neodgovarajućeg ispunjavanja obveza.

Državni ured za reviziju predlaže kod nabave usluga održavanja računalnih programa ugovorima utvrditi vrstu, jedinične cijene i količinu usluga. Također, predlaže ugovorima za nabavu vanjskih usluga utvrditi ugovorne kazne za slučaj neispunjavanja ili neodgovarajućeg ispunjavanja obveza.

- 3.2. *Društvo je u očitovanju navelo da ugovor o održavanju računalnih programa sadrži opis usluga održavanja koje programeri pružaju na dnevnoj i godišnjoj razini te po potrebi na opremi, sistemskom softveru i aplikacijama s uključenih 50 sati dodatnih poslova. Navodi da je ugovorena cijena usluge održavanja fiksna te je neosporno da ne održava stvarnu vrijednost pružene mjesečne usluge. Navodi da ovaj način ugovaranja daje sigurnost Društvu da će sustav biti održavan u svakom trenu i da će biti provedene sve zakonske izmjene uz iste troškove bez obzira na obavljene zahvate u programu. Nadalje navodi da je dogovoreno s društvom da napravi mjesečno izvješće o obavljenim poslovima održavanja s cijenama, i ako dođe do značajnih odstupanja korigirat će cijenu mjesečnog održavanja. Društvo navodi da je od 1. siječnja 2018. uvelo u svoje procedure penale za neizvršavanje ugovorenih obveza kvalitetno i u roku za ugovore veće vrijednosti, tako i za ugovore o pružanju usluga, uz obvezu svakog dobavljača da dostavi zadužnice kao sredstvo osiguranja obavljanja ugovorenih poslova.*

VI. OCJENA UČINKOVITOSTI KORIŠTENJA VANJSKIH USLUGA

Društvo je poslove javnog vodnog isporučitelja obavljalo u vlastitoj režiji, bez angažiranja vanjskih pružatelja usluga. Za obavljanje pojedinih poslova, Društvo nabavlja usluge od drugih izvoditelja, te je odgovorno za opravdanost i obrazloženost potreba za nabavom vanjskih usluga, poštivanje načela postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac te ostvarenje planiranih ciljeva nabave. Društvo je obavljalo isključivo poslove javnog vodnog isporučitelja radi kojih je osnovano. Godišnjim planovima poslovanja planirane su količine vodnih usluga javne vodoopskrbe i odvodnje. Količina pruženih vodnih usluga je ostvarena u okviru planiranih količina. Društvo za svaku godinu utvrđuje i prati jedinične fiksne i varijabilne troškove pružanja vodnih usluga javne vodoopskrbe i odvodnje koji čine osnovnu cijenu vodnih usluga i obuhvaćaju troškove zahvaćanja, pogona i odražavanja komunalnih vodnih građevina te isporuku vodnih usluga. Prosječni troškovi pružanja vodnih usluga javne vodoopskrbe i odvodnje nemaju trend porasta za posljednje tri godine. Osnovna cijena vodnih usluga nije se mijenjala od lipnja 2012. Postupci nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn i radova procijenjene vrijednosti do 500.000,00 kn uređeni su Pravilnikom o provedbi postupka jednostavne nabave. Na mrežnim stranicama je objavljen opći akti kojim je uređena jednostavna nabava usluga. Potrebe za nabavom vanjskih usluga, u pojedinim slučajevima nisu bile opravdane i potpuno obrazložene. Postupke javne nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 200.000,00 kn za robu i usluge te za radove jednake ili veće od 500.000,00 kn Društvo nije uredilo općim aktom. Općim aktima se ne promiče potpuna i otvorena konkurentnost postupaka nabave usluga. U općim aktima nije navedena obveza poštivanja osnovnih načela javne nabave. Postupak jednostavne nabave se provodi slanjem zahtjeva za dostavu ponuda određenom broju gospodarskih subjekata. Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave nije utvrđena obveza objave poziva za dostavu ponuda za nadmetanje na mrežnim stranicama Društva, zbog čega ponudu u postupcima jednostavne nabave ne mogu dostaviti svi zainteresirani subjekti nego samo odabrani. U planu nabave nisu upisani svi predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn. Planovi nabave nisu objavljeni na mrežnim stranicama. Društvo ne istražuje mogućnosti snižavanja troškova pri pružanju usluga javnog vodnog isporučitelja.

Društvo je donijelo opći akt kojim je uređeno postupanje i odgovornost organizacijskih jedinica u procesu jednostavne nabave odnosno pokretanju postupku jednostavne nabave, pripremi i provedbi postupka te realizaciji nabave. Pisanim procedurama su utvrđene odgovornosti i ovlaštenja sudionika u postupku javne nabave. Kod postupaka javne nabave Društvo je imenovalo ovlaštene predstavnike, koji su odgovorni za pripremu i provođenje postupaka javne nabave. Kriterij za izbor najpovoljnije ponude u postupcima nabave je bila najniža cijena. Ocjena ponuda zasnovana je isključivo na objavljenim kriterijima odabira. Razlozi za odabir najpovoljnije ponude u postupcima javne nabave su u zapisnicima o pregledu i ocjeni ponuda odgovarajuće obrazloženi. Dokumentacija o nabavi je dostupna, pregledna i omogućuje jednostavno praćenje tijeka nabave, te sadrži sve dokumente koje treba sadržavati. Društvo općim aktom nije detaljno uredilo procedure i pravila javne nabave. Općim aktom nisu utvrđene obveze i odgovornosti pojedinih sudionika u postupcima planiranja nabave, način i rokovi prikupljanja potreba, objedinjavanje zahtjeva i njihova analiza, tijek kolanja i čuvanja dokumentacije na temelju koje se sastavlja plan nabave, sastavljanje pregleda ostvarenja plana, izvješćivanje i druga pitanja u vezi s planiranjem javne nabave. Općim aktima nije izričito navedeno načelo postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac kao mjerilo za izbor najpovoljnije ponude.

Izbor najpovoljnije ponude u postupcima jednostavne nabave usluga nije dostatno i odgovarajuće obrazložen jer se ne sastavlja zapisnik o otvaranju, pregledu i ocjeni ponuda. Za nabavu pojedinih usluga, nisu provedeni postupci nabave, odnosno izabrani način nabave nije u svim postupcima nabave vanjskih usluga omogućio najveću razinu konkurentnosti u danim okolnostima. Društvo je preuzelo financiranje troškova naknade platnih usluga umjesto obveznika plaćanja računa za vodne usluge na području grada Osijeka iako spomenuti troškovi nisu vezani uz obavljanje osnovne djelatnosti društva kao javnog isporučitelja vodnih usluga.

Ugovorene su isključivo usluge predviđene dokumentacijom o nabavi. Većina ugovora sadrži detaljnu specifikaciju usluga. Veći dio ispostavljenih računa sadrži detaljne specifikacije obavljenih usluga, s vrstama usluge, količinama i cijenama u skladu s ugovorenim te cijenama iz troškovnika te se mogu usporediti s podacima sadržanim u dokumentaciji o nabavi. U obavljanju usluga nije bilo neopravdanog kašnjenja, te su usluge plaćene u skladu s ugovorenim. Ugovori o pružanju usluga sadrže odredbe o očekivanoj razini kvalitete usluga. Kod preuzimanja usluge, odgovorne osobe u Društvu su provjeravale kvalitetu isporučene usluge, o čemu su sastavljeni odgovarajući dokumenti. Usluge su obavljane u skladu s ugovorenim rokovima, a plaćanja u skladu s ugovorenim uvjetima. Ugovori za nabavu vanjskih usluga ne sadrže ugovorne kazne za slučaj neispunjavanja ili neodgovarajućeg ispunjavanja obveza. Ugovor i ispostavljeni račun za redovno mjesečno održavanje računalnih programa ne sadrže detaljnu specifikaciju vrste, količine i cijene pruženih usluga.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da je Društvo koristilo vanjske usluge svrhovito i ekonomično, pri čemu su potrebna određena poboljšanja. Državni ured za reviziju daje sljedeće preporuke:

- općim aktima utvrditi obvezu poštivanja osnovnih načela javne nabave
- u općim aktima kao mjerilo za izbor najpovoljnije ponude navesti načelo postizanja najbolje vrijednosti za uloženi novac
- istraživati mogućnosti snižavanja troškova, vodeći računa o postizanju poboljšanja kvalitete pri pružanju vodnih usluga
- poduzimati mjere radi smanjenja gubitaka vode čime bi se smanjili i ukupni troškovi
- općim aktima utvrditi obvezu objave poziva za dostavu ponuda u postupcima jednostavne nabave
- planom nabave obuhvatiti sve predmete nabave čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn
- objavljivati planove nabave na mrežnim stranicama
- općim aktima detaljnije urediti procedure javne nabave od pripreme postupaka javne nabave do kontrola u provođenju postupaka javne nabave
- općim aktima urediti obveze i odgovornosti pojedinih sudionika u postupcima planiranja nabave

- istraživati tržište i pribaviti što je moguće više informacija o uslugama koje namjerava nabaviti
- pravodobno provoditi postupke nabave
- u postupcima jednostavne nabave poziv za dostavu ponuda upućivati većem broju gospodarskih subjekata
- poziv za dostavu ponuda objavljivati na mrežnoj stranici
- u postupcima jednostavne nabave sastavljati zapisnik o otvaranju, pregledu i ocjeni ponuda
- pri nabavi usluga provoditi otvorene postupke javne nabave, čime se omogućava tržišno natjecanje te postiže mogućnost dobivanja ekonomski povoljnije ponude
- preispitati opravdanost financiranja troškova naknade platnih usluga umjesto obveznika plaćanja računa za vodne usluge na području grada Osijeka
- kod nabave usluga ugovarati vrstu, jedinične cijene i količinu usluga
- ugovorima za nabavu vanjskih usluga utvrditi ugovorne kazne za slučaj neispunjavanja ili neodgovarajućeg ispunjavanja obveza.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi se provedbom navedenih preporuka povećala otvorenost i konkurentnost, postigla najbolja vrijednost za uloženi novac te postigli planirani ciljevi korištenja vanjskih usluga na svrhovit i ekonomičan način.